

12.12.2013

Wywiad z prof. Jerzym Langerem, Prezesem Zarządu Wrocławskiego Centrum Badań EIT+

Wrocławskie Centrum Badań EIT + zostało założone w 2007 roku. Jaką rolę odegrało EIT+ w tym czasie w toku przygotowań do Strategii inteligentnej specjalizacji (smart specialization) dla Dolnego Śląska? Jakie kolejne kroki zaplanowano, aby rozwinąć „smart specialization” na Dolnym Śląsku, również poza obszarem metropolitalnym Wrocławia?

Celem inteligentnej specjalizacji jest optymalne wykorzystanie potencjału poszczególnych regionów poprzez możliwie najlepsze dopasowanie kierunków rozwoju nauki i kształcenia do ich specyficznych lokalnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Dokładnie według tej zasady i recepty została zbudowana strategia budowy Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ kilka lat temu. Ówczesny blisko roczny dialog pomiędzy naukowcami, władzami samorządowymi i lokalnym biznesem pod inspirującym i decyzyjnym przewodnictwem Prezydenta Wrocławia dr Rafała Dutkiewicza, zaowocował realizowanym dzisiaj programem budowy i wykorzystania największej w Polsce lokalnej infrastruktury badawczej finansowanej głównie ze środków unijnych. I to się odbyło zanim hasło S3 – smart specialisation strategy – weszło do języka strategów unijnych. Tworzona przez nas infrastruktura, tj. sieć 60 specjalistycznych laboratoriów z obszaru biotechnologii i zaawansowanych materiałów strategicznych, a także klimatu i energii, jest kluczowym wkładem w przygotowywaną strategię inteligentnej specjalizacji dla Dolnego Śląska. I to nie tylko dzięki samym laboratoriom, ale przede wszystkim dzięki filozofii ich działania, tzn. wsparcia dla najlepszych i najbardziej innowacyjnych firm z regionu – od największych, jak np. KGHM, po małe start-upy, których nie stać na zainwestowanie w drogą aparaturę pomiarową i technologiczną. Wybór unikalnej i drogiej aparatury był poprzedzony bardzo poważną analizą rynku. W odróżnieniu np. od placówek uczelnianych lub centrów badawczych w koncernach, gwarantujemy w zasadzie otwarty dostęp do laboratoriów, zarówno w formie partnerskiej, jak i eksperckiej. Tego jeszcze w Polsce nie było na taką skalę.

Idea "smart specialization" wymaga ścisłej współpracy między innowacyjnymi firmami, instytucjami badawczo-rozwojowymi i uczelniami wyższymi. Jaki jest wkład EIT+ w tym względzie?

Uczelnie są współwłaścicielami WCB EIT+. Chcemy zagwarantować udostępnienie budowanych laboratoriów najlepszym z nich ale pod warunkiem realizacji programów, na które jest realne zapotrzebowanie biznesowe. To samo dotyczy biznesu, któremu będziemy służyć naszym potencjałem ale z poszanowaniem podstawowych reguł biznesowych, tzn. certyfikowanej jakości i poszanowania czasu oraz pieniędzy. WCB EIT+ jest jednocześnie centrum badawczym i przedsiębiorstwem. To znaczy, że może i chce stać się instytucją pomostową, której tak bardzo brakuje w nowych krajach UE. Przykładem takiej działalności jest Projekt „Akcelerator EIT+” – w ramach którego w przeciągu 2 lat powstało z udziałem WCB EIT+ aż 13 spółek, których celem jest rozwijanie technologii, które dzięki swojej unikalności mają szansę na sukces rynkowy. Kilka z nich zostało już sprzedanych z zyskiem, co jest najlepszym dowodem na ogromny potencjał komercyjny środowiska badawczego w Polsce.

Jak ważna jest dla EIT+ współpraca z partnerami z innych regionów UE, w szczególności z niemieckimi firmami i instytucjami badawczo-rozwojowymi w kontekście współpracy transgranicznej?

To jest bezdyskusyjny fundament rozwojowy WCB EIT+. W globalizującym się świecie pierwszym krokiem musi być transgraniczna współpraca regionalna. Już teraz szykujemy kilka wspólnych projektów z partnerami niemieckimi zarówno badawczymi, jak i biznesowymi. Mam nadzieję, że stosunkowo niedługo będziemy mogli o nich więcej opowiedzieć. A symbolicznym dowodem na takie myślenie jest zatrudnienie w WCB EIT+ Profesora Detlefa Hommela z Uniwersytetu w Bremie – jednego z najwybitniejszych współczesnych technologów półprzewodnikowych - jako pierwszego super-lidera badawczego. Jest on jednocześnie koordynatorem programu badawczego NANO realizowanego w WCB EIT+ za sumę blisko 30 mln EUR.

Regionalna Strategia Innowacji wymienia medycynę/biologię, chemię, informatykę/ komunikację oraz matematykę/fizykę jako cztery kluczowe atuty Dolnego Śląska, w których region chce specjalizować się w przyszłości. W jakim stopniu inne regiony Partnerstwa-Odra mogą skorzystać z tego wyjątkowego know how Dolnego Śląska? Czy widzi Pan możliwość synergii z niemieckimi regionami przygranicznymi i Berlinem?

Oczywiście to jest nas kierunek naturalnego rozwoju zgodny z filozofią otwartości zarówno Wrocławia jak i Dolnego Śląska. Należy się odwołać i do najlepszych korzeni i najlepszych wzorców. A takie programy jak Horyzont 2020, a także Europejska Polityka Spójności stwarzają szansę na realizację wspólnych projektów. Bardzo ciekawe możliwości wspólnych badań stwarza partycypacja w Europejskim Instytucie Technologicznym: WCB EIT+ jest regionalnym centrum innowacji Climate KIC, a przygotowuje się do wspólnego startu do nowego rozdania w zakresie materiałów strategicznych: „Raw Materials”. Bardzo liczę na bliską współpracę naukową i probiznesową z partnerami niemieckimi i to nie tylko z sąsiadującymi z Dolnym Śląskiem landami niemieckimi. I najważniejsze – WCB EIT+ to instytucja stwarzająca szanse rozwojowe młodym talentom. A oni z zasady są bardzo otwarci i pro-europejscy.